

Конзервација земљишта

Фонд часова: 3+3

Професор: др Мирјана Тодосијевић, ванр.проф.
др Снежана Белановић Симић, ред.проф.,
Асистент: др Предраг Миљковић, асистент

Упознавање са типовима деградације земљишта и земљишног простора, као и са методама и стратегијама одрживог управљања земљишним простором.

A close-up photograph of a pair of weathered, brown hands cupping a small, vibrant green seedling. The seedling has several leaves, some of which are covered in small, clear water droplets. The seedling is growing out of a mound of dark, rich soil. The background is dark and out of focus, emphasizing the hands and the plant.

Приступи у козервацији земљишта, пре свега, са становишта концепта одрживости (Sustainable development).

Садржај наставног програма

Земљиште као природни ресурс (Природни ресурси, Улога земљишног покривача у биосфери, Ограниченост ресурса земљишта, Облици деградације земљишта)

Пољопривреда као екосистем (Основни фактори пољопривреде, Пољопривредни производни простор, Агробиотоп, Агробиоценоза, Агроекосистем, Кружење хранљивих материја, Агроекосистем и животна средина, Утицај животне средине на агроекосистем, Системи пољопривреде, Управљање земљиштем у 21. веку).

Методе картирања процеса деградације земљишта и процена производне и употребне вредности земљишног простора (Методологија израде карте деградације земљишта, Процена производне и употребне вредности земљишта)

- **Ерозија и продуктивност земљишта** (Утицај ерозије на промене својстава земљишта, Комплексност односа земљиште-продуктивност, Процена ефеката ерозије у прошлости на продуктивност земљишта, Процена дугорочних ефеката ерозије на продуктивност земљишта, Правци будућих разматрања односа ерозије-продуктивност)
- **Процена ерозионих губитака земљишта** (Ерозиони фактори, Методе за процену губитака земљишта).
- **Конзервација земљишта** (Одрживо управљање земљишним простором и конзервација земљишта, Приступ конзервацији земљишта, Стратегије за контролу ерозије земљишта, Агрономске мере (фитомелиоративне мере, противерозиони плодореци, заштитни усеви), Мере управљања земљиштем (конвенционална и конзервациона обрада земљишта, стање биљних хранива у земљишту, утицај конвенционалне и конзервационе обраде земљишта на животну средину) , Заштита земљишта од ерозије у воћњацима и виноградима, Техничке мере (конзервациони насипи, терасирање земљишта, ободни канали, травни водопутеви), Противерозиона организација територије

Земљиште - природни динамички систем који карактеришу физички, хемијски и биолошки процеси, вршећи читав низ функција.

Ограничен, стратешки и практично, необновљив природни ресурс.

Функције земљишта обједињене су у следеће групе:

- 1. Природне функције;**
- 2. Културна функција;**
- 3. Функције коришћења**

(Nannam, Boer, 2002)

Деградација земљишта изазвана антропогеним фактором, подразумева појаве које воде смањењу садашњег, а и будућег потенцијала земљишта, као најважнијег и ненадокнадивог средства биљне производње.

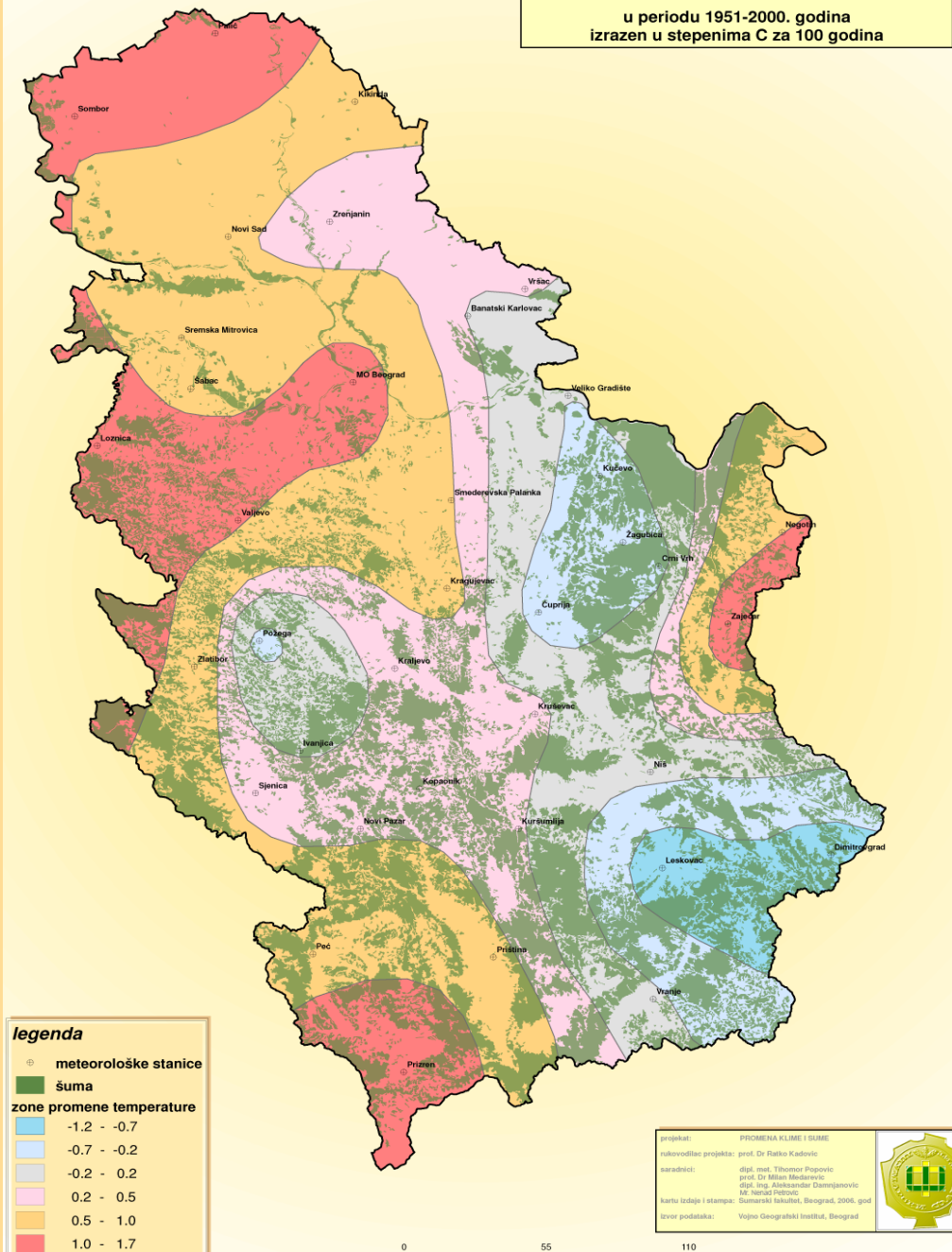

Trend temperature vazduha u Srbiji

april - septembar

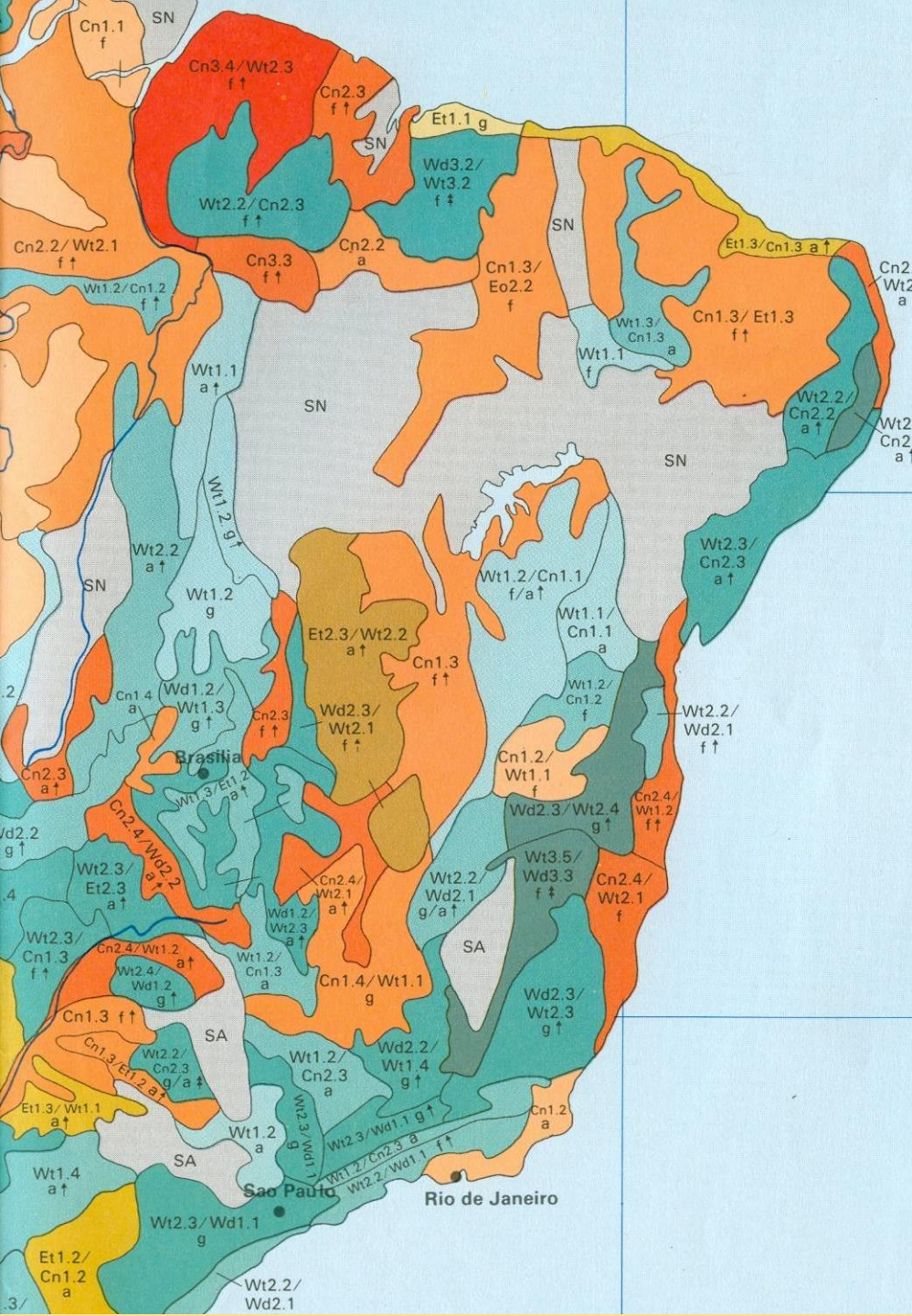
u periodu 1951-2000. godina
izrazen u stepenima C za 100 godina

Деградација земљишта - биофизички процес који је под утицајем друштвено-економских и политичких чинилаца -представља трајну кризу светске економије.

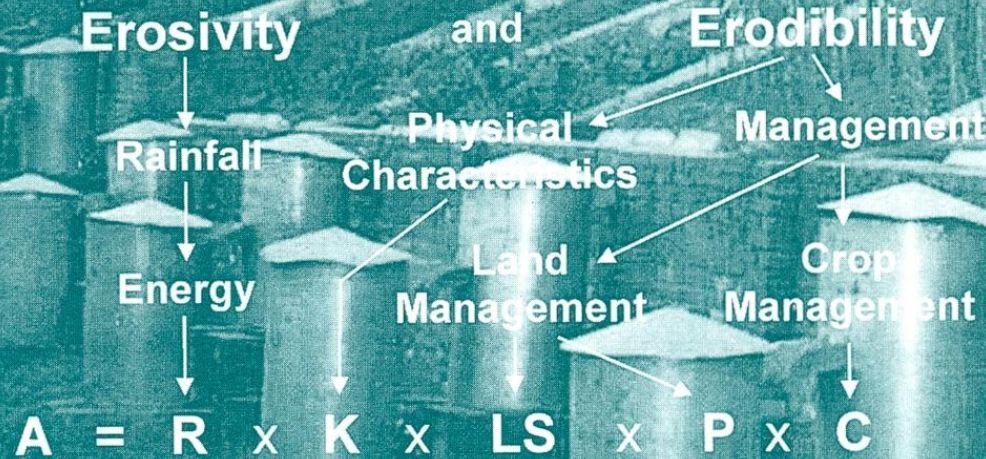

МЕТОДЕ КАРТИРАЊА ПРОЦЕСА ДЕГРАДАЦИЈЕ ЗЕМЉИШТА, ПРОЦЕНЕ ПРОИЗВОДНЕ И УПОТРЕБНЕ ВРЕДНОСТИ ЗЕМЉИШНОГ ПРОСТОРА

Pioneering Soil Erosion Prediction

The USLE Story

J.M. Laflen & W.C. Moldenhauer

Конзервација земљишта је комбинација одређених технологија и успешних приступа.

Технологије промовишу одрживо коришћење пољопривредних земљишта преко **минимизирања ерозије, одржавања или побољшања плодности земљишта и управљања водама.**

Технолошке елементе обухвата избор одговарајућег начина коришћења земљишта према карактеристикама локалитета, пројектовање и примена система заштите у циљу очувања стабилности земљишта угрожених ерозијом, уз наглашавање продуктивности, како би се обезбедила продукција биомасе и дугорочна одрживост ресурса.

Приступи објашњавају путеве и начине који се користе у реализацији конзервације земљишта у одређеним еколошким и друштвено – економским условима.

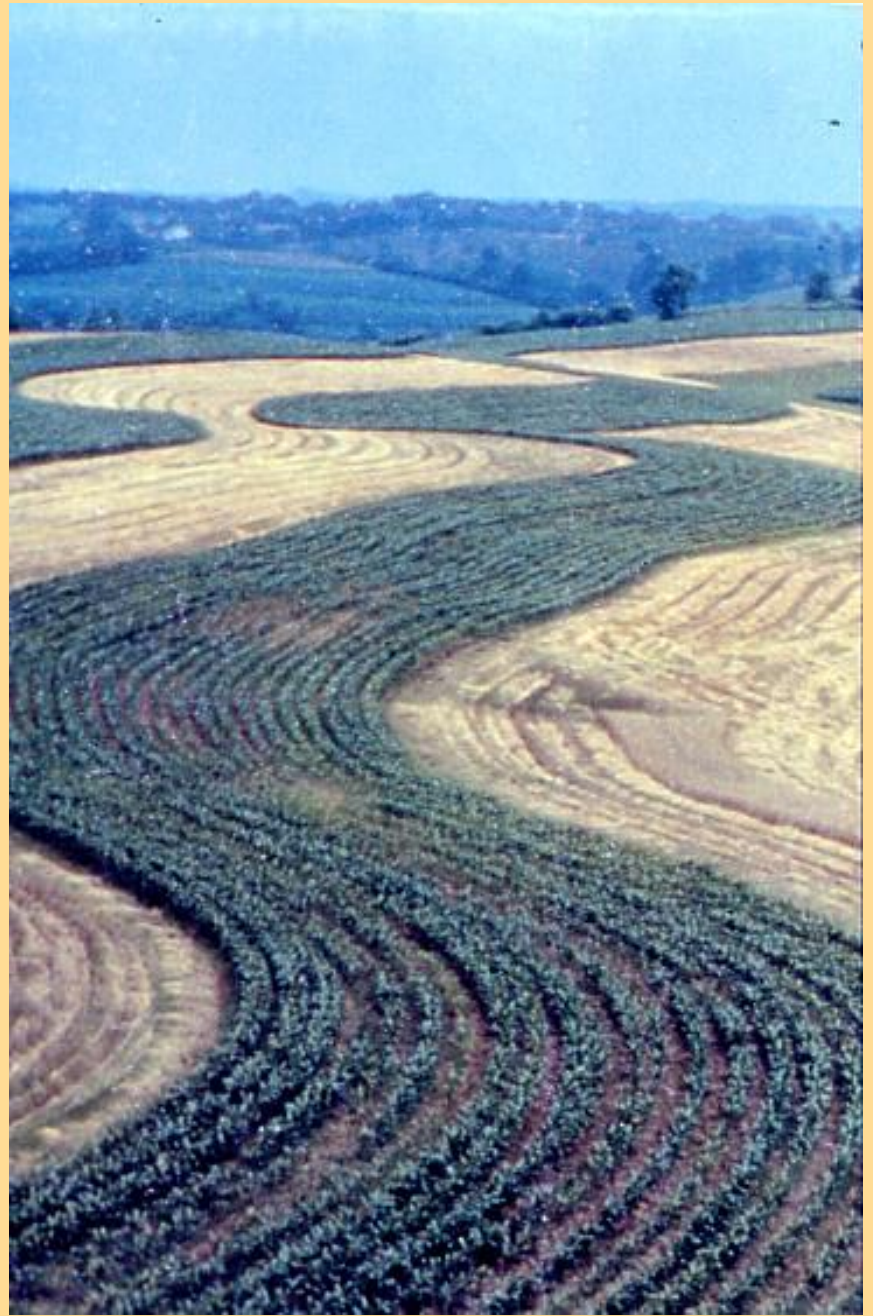
Успешно планирање и примена мера конзервације земљишта обухвата следеће елементе: технолошке (биолошке и физичке), економске, социјалне и политичке.

"A nation that
destroys its
soil destroys
itself."

Franklin D. Roosevelt

Теренска настава

Обавезе

- Присуства предавањима, вежбама и теренској настави;
- Активно учествовање у настави ;
- Израда елабората;
- Тест
- Одбрана елабората;
- Семинарски рад;
- Усмени испит.

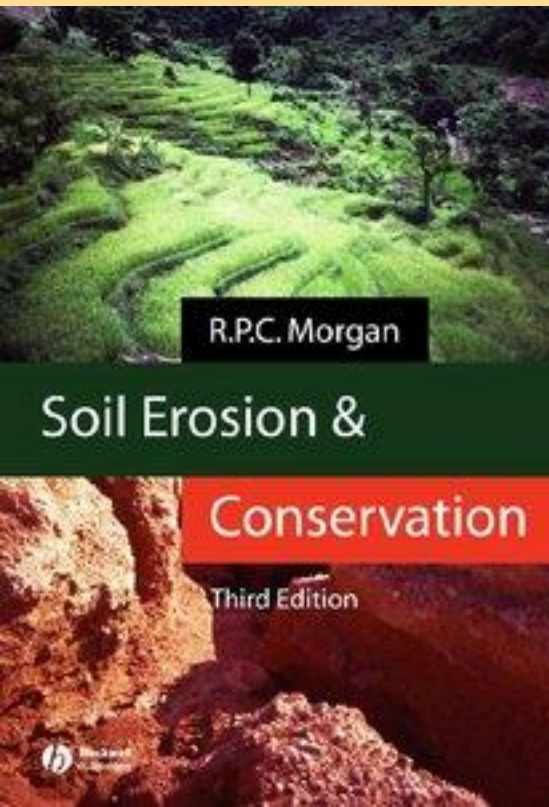

Оцена знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	8	усмени испит	50
практична настава - вежбе	10		
колоквијум- одбрана елабората	10	теренска настава	8
семинар-и	14		

Литература (обавезна)

- Кадовић Р (1999): Противерозиони агроекосистеми – Конзервација земљишта, Универзитет у Београду, Шумарски факултет
- Белановић Симић С (2017). Квалитет земљишта – изазови система коришћења, Универзитет у Београду, Шумарски факултет, CD-ROM
- Презентације са предавања.

Литература (необавезна)

- Morgan, R.P.C. (2009): Soil Erosion and Conservation, Logman Groupe Limited, London
- Литература са нета из одређених области